
کلیات روش‌ها و فنون تدریس

جلد اول

مولفان

دکتر محمد تقی ایمانی

زهره تقی پور

معصومه کلانتری

ویراستار

منیره تقی پور

سرشناسه	:	ایمانی، محمدنقی، -
عنوان و نام پدیدآور	:	کلیات روش‌ها و فنون تدریس / مولفان محمدنقی ایمانی، زهره تقی‌پور، معصومه کلانتری؛ ویراستار منیره تقی‌پور.
مشخصات نشر	:	تهران: انتشارات پریکا، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	:	ج. ۲.
شابک	:	ج. ۱: 978-600-7512-13-5، ج. ۲: 978-600-7512-14-2
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	تدریس -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	:	دانشگاه‌ها و مدارس عالی -- ایران -- آزمون‌ها
موضوع	:	تدریس اثربخش -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	:	آزمون دوره‌های تحصیلات تکمیلی -- ایران
شناسه افزوده	:	تقی‌پور، زهره، -
شناسه افزوده	:	کلانتری، معصومه، -
شناسه افزوده	:	تقی‌پور، منیره، - ویراستار
رده بندی کنگره	:	الف/۳۰۲۵-۱۰۳۸۵۱۳۹۳
رده بندی دیویی	:	۳۷۱/۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۷۰۰۴۱۷

کلیات روش‌ها و فنون تدریس - جلد اول

انتشارات پریکا

- ♦ مولفان: دکتر محمدنقی ایمانی، زهره تقی‌پور و معصومه کلانتری
- ♦ ویراستار: منیره تقی‌پور
- ♦ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۱۲-۱۳-۵
- ♦ ناشر: نشر پریکا - ۰۹۱۲۵۰۸۸۳۸۱
- ♦ شمارگان: ۵۰۰ جلد - نوبت چاپ: تهران، اول، ۱۳۹۳ - قطع: وزیری
- ♦ چاپ و صحافی: کیامرئی
- ♦ قیمت: ۲۴۰۰۰ تومان

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان است، هر فردی تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه نماید مورد پیگرد قانونی دارد.

مقدمه

با سپاس فراوان خداوند بی‌همتا را که در نگارش این کتاب ما را یاری نمود.

از آن جایی که کلیات روش‌ها و فنون تدریس از مهم‌ترین مباحث تعلیم و تربیت است و از دروس لازم و ضروری برای ورود به دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری محسوب می‌شود و با توجه به این که تعداد منابع موجود در این مبحث محدود است و از طرفی مطالعه منابع موجود، خلاصه کردن و توجه به نکات تستی آن برای داوطلبان عزیز دشوار می‌باشد، بنابراین بر آن شدیم تا با بررسی و دسته‌بندی منابع موجود، در جهت تسهیل مطالعات داوطلبان و دانشجویان عزیز گامی مؤثر و اساسی برداشته باشیم. به همین منظور با استفاده از شش منبع معتبر علمی که از منابع مهم و اصلی برای ورود به دوران کارشناسی ارشد و دکتری می‌باشد، به نگارش این کتاب در دو جلد پرداختیم.

لازم به ذکر است که در این کتاب برخلاف کتاب‌های تستی دیگر، به دسته‌بندی مطالب مهم و کلیدی تمام صفحات کتاب‌ها پرداخته و با اختصاص دادن هر فصل به یک منبع، مطالب را به صورت تستی مطرح نموده و در پایان هر فصل به ارائه پاسخ‌نامه آن پرداخته‌ایم. بنابراین داوطلبان عزیز به جای مطالعه شش منبع، می‌توانند با مطالعه هر فصل از این کتاب، اطلاعات موجود در منبع اصلی را به صورت دسته‌بندی‌شده، مدون و تستی مطالعه و سؤالاتی را که نیازمند توضیح بیشتر است؛ در پاسخ‌نامه مطالعه نمایند. از آن جایی که اکثر این منابع از منابع درسی دانشگاهی در دوران کارشناسی ارشد می‌باشند، دانشجویان عزیز نیز می‌توانند با توجه به نحوه نگارش این کتاب از آن بهره‌مند گردند.

فصل‌های ارائه شده در این دو جلد عبارتند از:

۱- فصل دوم و هفتم از کتاب «آنچه معلمان باید بدانند» (فنون تدریس و یادگیری)، نویسنده: دکتر محمد نقی ایمانی»

۲- «کلیات روش‌ها و فنون تدریس، نویسنده: دکتر امان الله صفوی»

۳- فصل سیزدهم تا فصل بیست و دوم از کتاب «روانشناسی پرورشی نوین، نویسنده: دکتر علی اکبر سیف»

۴- «راهنمای روش‌های نوین تدریس، نویسنده: دکتر محرم آقازاده»

- ۵- «مهارت‌های آموزشی و پرورشی، جلد اول (روش‌ها و فنون تدریس)، نویسنده: دکتر حسن شعبانی»
- ۶- «مهارت‌های آموزشی و پرورشی، جلد دوم (روش‌ها و فنون تدریس)، نویسنده: دکتر حسن شعبانی»
- به امید آن که توانسته باشیم شما عزیزان را در راه رسیدن به اهدافتان یاری نماییم.

انشاءالله

مولفان

زمستان ۱۳۹۳

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۱۱	فصل اول: آنچه معلمان باید بدانند
۱۱	الگوهای تدریس
۱۸	خانواده الگوهای اطلاعات پردازشی
۲۶	الگوی انفرادی
۲۷	الگوهای سیستم رفتاری
۳۰	الگوهای رایج در کشور و جهان
۳۳	روش های جدید تدریس
۳۷	آموزش و پرورش جهانی
۴۰	پاسخ نامه
۵۵	فصل دوم: کلیات روش ها و فنون تدریس
۵۵	فصل اول: کلیات
۶۳	فصل دوم: هدف در آموزش و پرورش
۶۷	حیطه شناختی
۷۷	حیطه عاطفی
۹۳	حیطه روانی - حرکتی
۹۹	حیطه کوششی
۱۰۲	هدف های کلی آموزشی (درسی)
۱۰۹	روش گلایزر و رینالد (تجزیه هدف کلی به هدف های جزئی)
۱۱۰	رفتار ورودی و خروجی
۱۱۲	فصل سوم: روش ها و فنون تدریس
۱۱۶	روش اکتشافی
۱۲۰	روش مباحثه
۱۲۳	فن پرسش و پاسخ
۱۲۴	پرسش های پیگیر
۱۲۵	واحد کار
۱۲۷	روش نمایشی
۱۲۸	گردش علمی (کار میدانی)
۱۲۹	بازی های تربیتی

۱۳۱		آموختن اصول و مفاهیم
۱۳۱		آموزش از طریق قیاس و استقرا
۱۳۲		فن تمرین
۱۳۴		فصل چهارم: مهارت‌های فرآیند تدریس
۱۴۴		تاریخچه رفتار با کودکان
۱۵۱		مهارت‌های پس از تدریس
۱۵۲		پاسخ‌نامه
۱۸۸		فصل سوم: روانشناسی تربیتی
۱۸۸		فصل سیزدهم:
۱۸۸		تفکر مفهوم‌سازی و قاعده‌آموزی
۱۹۳		مفهوم‌سازی
۱۹۵		نظریه‌های مربوط به مفهوم‌سازی
۱۹۹		روش آموزش مفاهیم
۲۰۰		قاعده‌آموزی
۲۰۱		روش آموزش قواعد یا اصول
۲۰۳		فصل ۱۴: حل مسئله، تفکر انتقادی و آفرینندگی
۲۰۸		آموزش حل مسئله
۲۱۳		آموزش انتقال یادگیری
۲۱۵		آفرینندگی
۲۱۸		آفرینندگی، هوش، پیشرفت تحصیلی
۲۱۹		ویژگی‌های افراد آفریننده
۲۲۰		آموزش آفرینندگی
۲۲۱		فصل: طراحی آموزشی، هدف‌های آموزشی و آمادگی برای یادگیری
۲۲۲		معلم محور
۲۲۹		هدف‌های فرآیندی و فرآورده‌ای
۲۳۰		استانداردهای تحصیلی
۲۳۱		مقایسه هدف با استاندارد
۲۳۵		فصل ۱۶: طبقه‌بندی هدف‌های آموزشی
۲۴۲		طبقه‌بندی اهداف آموزشی، حوزه عاطفی
۲۴۵		حوزه روانی - حرکتی

۲۴۷	بازده‌های یادگیری.....
۲۴۹	فصل ۱۷: آموزش معلم‌محور.....
۲۵۱	عناصر توضیح.....
۲۵۸	فصل ۱۸: آموزش معلم‌محور- آموزش مستقیم.....
۲۶۵	روش‌های آموزش مستقیم مستقل از معلم.....
۲۶۷	فصل ۱۹: آموزش یادگیرنده‌محور.....
۲۷۱	آموزش برای یادگیری اکتشافی.....
۲۷۴	روش اکتشافی هدایت شده.....
۲۷۴	یادگیری مشارکتی.....
۲۷۷	فصل ۲۰: آموزش به کمک روش‌های تغییر رفتار.....
۲۷۷	سبک‌های مختلف اداره کلاس.....
۲۷۸	استفاده از روش‌ها و اصول تغییر رفتار در اداره کلاس.....
۲۸۲	روش‌های ایجاد رفتار مطلوب.....
۲۸۴	روش‌های نگهداری رفتارهای مطلوب.....
۲۸۷	روش‌های کاهش و ضعف رفتارهای نامطلوب.....
۲۹۴	فصل ۲۱: روش‌های سنجش جایگزین.....
۲۹۷	فصل ۲۲: ارزشیابی پیشرفت تحصیلی.....
۳۰۱	پاسخ‌نامه.....